

Nr 304.

Av herr **Lübeck**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 209, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 209 angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar anföres följande.

I samband med *byggnadsbyråns* uppförande på ordinarie stat har Kungl. Maj:t föreslagit att till ordinarie stat skulle överflyttas överingenjören och chefen för statens järnvägsbyggnader, med ett arvode av 12,000 kronor, vidare en byrådirektör, som i likhet med den nuvarande å bangårdsavdelningen skulle erhålla ett arvode av 4,800—5,700 kronor, samt en byråingenjör av 1 klass med ett arvode av 4,200—5,100 kronor.

Järnvägsstyrelsen hade för sin del föreslagit att arvoden till byrådirektören och byråingenjören av 1 klass skulle utgå med 5,400—6,300 respektive 4,800—5,700 kronor, samt därjämte att på ordinarie stat skulle uppföras en sekreterare och ombudsman med ett arvode av 4,800—5,700 kronor, och hade jämväl dessa förslag tillstyrkts av 1914 års kommitté för reglering av löneförhållanden vid statens järnvägar i ett den 26 februari 1916 avgivet yttrande. Mot detta förslag hade en av kommitténs ledamöter reserverat sig till förmån för samma lönevillkor, som av Kungl. Maj:t sedermera föreslagits.

De skäl, som från olika håll anförts till stöd för sålunda väckta förslag, hava blivit utförligt relaterade i den kungl. propositionen. Därav synes framgå, att avgörande skäl kunna anses tala för att icke nu upptaga frågan om högre arvoden till byråingenjörerna och sekreteraren; detta med hänsyn till därmed möjligen förenade konsekvenser

såväl inom verket som vid jämförelse med andra statens affärsdrivande verk, varom utredning för närvarande pågår. Däremot synas tillräckliga skäl icke föreligga att undanskjuta frågan om högre arvoden till de båda byrådirektörerna å byggnadsbyrån.

Rörande dessa båda befattningshavare har järnvägsstyrelsen framhållit, hurusom de ofta hade föredragningsskyldighet inför generaldirektören, därmed intagande en ställning nära svarande mot den som å andra byråer intagas av byråchefer, samt att den föreslagna löneförhöjningen med hänsyn till omfattningen och betydelsen av deras arbete måste anses vara snarare för lågt än för högt tilltagen. Lönekommittén har ytterligare understrukt vikten av att vid styrelsen kunna binda personer, ägnade för ledningens uppgifter, på sådana villkor, att de icke frestades att vid första tillfälle söka sig ut på linjen eller övergå i enskild tjänst. Slutligen har departementschefen för sin del förklarat sig hysa en viss tvekan beträffande byrådirektörerna å byggnadsbyrån, vilka såsom föreståndare för var sin avdelning och med sin ställning direkt under överingenjören i flere avseenden intoge en säregen mellanställning i organisationen — en särställning som även syntes vara av reservanten inom lönekommittén iakttagen och antydd.

Till vidare utvecklande av vad sålunda åberopats må anföras ytterligare några synpunkter. Det åligger, som ovan antytts, byrådirektörerna att bereda och inför generaldirektören föredraga de till vederbörande avdelning hörande ärenden i de fall, då överingenjören icke äger att ensam fatta beslut, såvida icke överingenjören förbehållit sig att själv föredraga visst ärende (jämför arbetsordning för järnvägsstyrelsen § 17, sid. 90—93). Det är också naturligt, att byrådirektörerna måste intaga en dylik ställning, då överingenjören eljes icke skulle kunna medhinna att så som erfordras ägna åt sin främsta uppgift, nämligen ledningen av statens järnvägars stora byggnadsverksamhet och planläggandet av nya byggnadsföretag.

Det torde också vara uppenbart, att överingenjören icke kan själv medhinna att utöva all den inspekterande verksamhet, som erfordras vidkommande byggnadsarbetena, för vilka kostnaderna synas komma att årligen uppgå till så avsevärt belopp som 16,000,000 kronor (hälften på nya statsbanor och hälften på större ny- och ombyggnader vid de trafikerade banorna), ej heller ombesörja alla de förhandlingar med andra järnvägsförvaltningar eller städer och kommuner, som äro erforderliga för lösandet av större bangårdsfrågor. En stor del av berörda verksamhet måste därför överlåtas på byrådirektörerna. Dessa komma sålunda att utöva en inspekterande och kontrollerande befattning i förhållande till

den verksamhet, som bedrives av de som föreståndare för arbetsdistrikten tjänstgörande arbetscheferna, vilket förhållande tydligen torde giva vid handen, att lika stora kvalifikationer måste fordras hos dessa byrådirektörer som hos arbetscheferna.

Av det ovan anförda torde också tydligt framgå att den föreslagna uppflyttningen av byggnadsbyråns byrådirektörer i lönehänseende är till fullo motiverad av dessa befattningars egen stora betydelse och icke, på sätt reservanten i lönekommittén antager, av någon strävan att bereda utrymme för samtidig löneförhöjning åt byråingenjörer av första klass.

Slutligen kan till jämförelse förtjäna erinras om att överingenjören, ehuru i lönehänseende likställd med överdirektörerna, likväl av organisatoriska skäl icke innehar dessas tjänsteställning. Analogt härmed och på anförda grunder torde det få anses vara med statens järnvägsbyggnaders fördel mest förenligt att tillerkänna byrådirektörerna å byggnadsbyrån byråchefers arvode, om de ock av organisatoriska hänsyn för närvarande torde böra bibehållas vid byrådirektörs titel och tjänsteställning.

Under hänvisning till vad sålunda åberopats och anförts hemställes,

att riksdagen vid antagande av Kungl. Maj:ts proposition nr 209 rörande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar måtte besluta sådan ändring, att byrådirektörerna å byggnadsbyrån tillerkännas samma löneförmåner som byråchef, dock med bibehållande av byrådirektörs tjänsteställning.

Stockholm den 8 maj 1916.

Sven Lübeck.